

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на ВСУ "Черноризец Храбър"
към 31.12.2019г.

БУЛСТАТ: 103010965

АКТИВ	Сума (хил.лв.)		ПАСИВ	Сума (хил.лв.)	
	текуща год.	предх. год.		текуща год.	предх. год.
Раздели, групи статии	а	б	Раздели, групи статии	а	б
Б. Нетекущи (дълготрайни) активи			А. Собствен капитал		
I. Нематериални активи			IV. Резерви		
3. Съоръжения и други	1 887	1 926	4. Други резерви	36 004	56 955
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	289	283	Общо за група IV:	36 004	56 955
Общо за група II:	2 176	2 209	Общо за раздел А	36 004	56 955
III. Дълготрайни финансови активи			Б. Провизии и сходни задължения		
1. Акции и дялове в предприятия от група	-	19 410	1. Провизии за пенсии и други подобни задължения	561	867
6. Други заеми	1 239	1 794	Общо за раздел Б	561	867
Общо за група III:	1 239	21 204	V. Задължения		
IV. Отсрочени данъци	12	4	3. Получени аванси, в т.ч.:	10	618
Общо за раздел Б:	3 427	23 417	до 1 година	10	618
V. Текущи (краткотрайни) активи			4. Задължения към доставчици, в т.ч.:	81	43
I. Материални запаси			до 1 година	81	43
1. Суровини и материали	156	228	6. Задължения към предприятия от група, в т.ч.:	17	19
3. Продукция и стоки, в т.ч.:	172	205	до 1 година	17	19
- стоки	172	205	8. Други задължения, в т.ч.:	816	226
Общо за група I:	328	433	до 1 година	816	226
II. Вземания			- към персонала, в т.ч.:	2	1
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:	5	8	до 1 година	2	1
4. Други вземания, в т.ч.:	275	741	- осигурителни задължения, в т.ч.:	168	155
Общо за група II:	280	749	до 1 година	168	155
III. Инвестиции			- данъчни задължения, в т.ч.:	472	70
IV. Парични средства, в т.ч.:			до 1 година	472	70
- в брой	10	9	Общо за раздел В, в т.ч.:	924	906
- в безсрочни сметки (депозити)	33 767	34 281	до 1 година	924	906
Общо за група IV:	33 777	34 290	Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	368	206
Общо за раздел В:	34 385	35 472	- финансирания	368	206
Г. Разходи за бъдещи периоди	45	45			
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)	37 857	58 934	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)	37 857	58 934

Дата: 21.05.2020г.

Съставител:.....

/Румяна Константинова Жекова /

Ръководител:.....

доц. д-р Красимир Александров Недялков /

ЗАВЕРИЛ:
 регистриран одитор № 0207
 Надя Костова:
 управител: Надя Костова

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на ВСУ "Черноризец Храбър"
за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.

Приложение №2
 към СС1
 БУЛСТАТ: 103010965

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (в хил.лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Сума (в хил.лв.)	
	текуща година	предх. година		текуща година	предх. година
а	1	2	а	1	2
А. Разходи			Б. Приходи		
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	269	73	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	171	143
а) суровини и материали	115	19	б) стоки	39	46
б) външни услуги	154	54	в) услуги	132	97
3. Разходи за персонала, в т.ч.	12	13	4. Други приходи	27	11
а) разходи за възнаграждения	10	11	Общо приходи от оперативна дейност (1+2+3+4)	198	154
б) разходи за осигуровки, в т.ч.	2	2	7. Други лихви и финансови приходи	4 998	-
- осигуровки, свързани с пенсии	1	1	Общо финансови приходи (5+6+7)	4 998	-
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	1	1	Общо приходи (1+2+3+4+5+6+7)	5 196	154
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	1	1			
- разходи за амортизация	1	1			
5. Други разходи, в т.ч.:	57	61			
а) балансова стойност на продадени активи	22	25			
Общо разходи за оперативна дейност (1+2+3+4+5)	339	148			
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:	77	14			
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:	-	851			
б) отрицателни разлики от операции с финансови активи	-	851			
Общо финансови разходи (6+7)	77	865			
8. Печалба от обичайна дейност	4 780	-	8. Загуба от обичайна дейност	-	859
Общо разходи (1+2+3+4+5+6+7)	416	1 013	Общо приходи (1+2+3+4+5+6+7)	5 196	154
9. Счетоводна печалба (общо приходи-общо разходи)	4 780	-	9. Счетоводна загуба (общо приходи-общо разходи)	-	859
10. Разходи за данъци от печалбата	393	(1)			
12. Печалба (9-10-11)	4 387	-	10. Загуба (9+ред 10 и 11 от раздел А)	-	858
ВСИЧКО (Общо разходи+10+11+12)	5 196	1 012	ВСИЧКО (Общо приходи+10)	5 196	1 012

Дата: 21.05.2020г.

Съставител:.....

/Румяна Константинова Жекова/

Ръководител:.....

/доц. д-р Красимир Александров Недялков/

ЗАВЕРИЛ:
 регистриран одитор № 0207
 Надя Костова:
 управител: Надя Костова

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на ВСУ "Черноризец Храбър"
за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.

Приложение №2
 към СС9
 БУЛСТАТ: 103010965

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (в хил.лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Сума (в хил.лв.)	
	текуща година	предх. година		текуща година	предх. година
а	1	2	а	1	2
I. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА			I. ПРИХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА		
A. Разходи за регламентирана дейност			Б. Приходи от регламентирана дейност		
Б. Административни разходи	11 134	12 400	1. Приходи от дарения под условие	634	816
Общо I:	11 134	12 400	2. Приходи от дарения без условие	75	36
II. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ			4. Други приходи	10 463	9 458
5. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	8	11	Общо I:	11 172	10 310
6. Други разходи по финансови операции	1 019	429	II. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ		
Общо II:	1 027	440	5. Приходи от лихви	4	20
			8. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	56	120
			Общо II:	60	140
III. ЗАГУБА ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	-	858	III. НЕЧАЛБА ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	4 387	-
IV. ОБЩО РАЗХОДИ	12 161	13 698	IV. ОБЩО ПРИХОДИ	15 619	10 450
V. РЕЗУЛТАТ	3 458	-	V. РЕЗУЛТАТ	-	3 248
Всичко (IV + V)	15 619	13 698	Всичко (IV + V)	15 619	13 698

Дата: 21.05.2020г.

Съставител:.....

/Румяна Константинова Жекова /

Ръководител:.....

/доц. д-р Красимир Александров Неделков/

ЗАВЕРИЛ:
 регистриран одитор № 0207
 Надя Костова:
 управител: Надя Костова

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК
на ВСУ "Черноризец Храбър"
за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.

БУЛСТАТ: 103010965

Наименование на потоците	Сума /хил. лв./	
	Текуща година	Предходна година
а	1	2
I. Наличност на парични средства в началото на периода	34 290	36 461
II. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
А. Постъпления от нестопанска дейност		
1. Получени дарения под условие	819	802
2. Получени дарения без условие	69	32
5. Получени обезщетения за застраховане	152	-
6. Постъпления от банкови и валутни операции	13	43
7. Други постъпления	9 912	9 525
Всичко постъпления от нестопанска дейност	10 965	10 402
Б. Плащания за нестопанска дейност		
1. Изплатени дарения	-	-
2. Изплатени заплати	5 599	5 912
3. Изплатени осигуровки	1 616	1 587
4. Плащания по банкови и валутни операции	40	52
6. Други плащания	4 112	5 070
Всичко плащания за нестопанската дейност	11 367	12 621
В. Нетен паричен поток от нестопанска дейност	(402)	(2 219)
III. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
А. Постъпления от стопанска дейност		
2. Постъпления от клиенти	214	170
4. Други постъпления	11	-
Всичко постъпления от стопанска дейност	225	170
Б. Плащания за стопанската дейност		
2. Плащания към доставчици	305	97
3. Изплатени данъци	13	10
5. Други плащания	18	15
Всичко плащания за стопанската дейност	336	122
В. Нетен паричен поток от стопанската дейност	(111)	48
IV. Наличност на парични средства в края на периода	33 777	34 290
V. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА	(513)	(2 171)

Дата: 21.05.2020г.

Съставител:.....

/Румяна Константинова Жекова/

Ръководител:.....

/доц.д-р Красимир Александров Неделков/

ЗАВЕРИЛ:

регистриран одитор № 0207

Надя Костова:

управител: Надя Костова

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на ВСУ "Черноризец Храбър"
за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.

(хил.лева)

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години			Текуща печалба / загуба	Общо собствен капитал	
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба	9			8
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1. Салдо в началото на отчетния период							56 955					56 955	
4. Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	-	-	-	-	-	-	56 955					56 955	
6. Финансов резултат за текущия период							3 458					3 458	
10. Други изменения в собствения капитал							(24 409)					(24 409)	
11. Салдо към края на отчетния период	-	-	-	-	-	-	36 004					36 004	
13. Собствен капитал към края на отчетния период (11±12)	-	-	-	-	-	-	36 004					36 004	

Дата: 21.05.2020г.

Съставител:
/Гумяна Константинова Жикова/

Ръководител:
/Дендар Крадимир Неделков/

ЗАВЕРИЛ:
регистриран одитор №0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

ЕИК по БУЛСТАТ: 103010965

I. СТАТУТ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

1. Правен статут

Варненски свободен университет "Черноризец Храбър" е създаден през 1991 година. С решение на 37-то Народно събрание от 21.07.1995 г. получава статут на висше училище (Държавен вестник, бр.68/1995 г.). Именуван е „Черноризец Храбър” с решение на 39-то Народно събрание от 26.03.2003 г. (Държавен вестник, бр.30/2003 г.). На 12.04.2001 г. ВСУ получава институционална акредитация на НАОА. На 13.06.2019 г. НАОА дава нова институционална акредитация на университета за срок от шест години. Като частно учебно заведение, университетът осъществява дейността си, спазвайки Конституцията на Република България и Закона за висшето образование.

Органи на управление на ВСУ са: Настоятелство, Президент на ВСУ, Академичен съвет, Ректор.

Предвидените в Закона за висшето образование функции на учредител на ВСУ „Черноризец Храбър”, съгласно Правилника за устройството и дейността на ВСУ, се изпълняват от Настоятелството, висш орган на управление.

Представляващ университета е Президентът на ВСУ.

Университетът се представлява от доц.д-р Красимир Недялков – Президент.

Седалище и адрес на управление: гр. Варна, район „Приморски”, к.к. „Чайка”, ул. „Янко Славчев” № 84

Разкрити клонове: Филиал на ВСУ „Черноризец Храбър” в гр. Смолян, ул. “Перелик”№2.

2. Предмет на дейност

ВСУ “Черноризец Храбър“ като висше училище, съгласно чл.6, ал.1 и ал.2 от Закона за висшето образование, е юридическо лице с предмет на дейност: подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различни области на човешката дейност; повишаване квалификацията на специалисти; развитие на науката, културата и иновационната дейност.

Съгласно чл.6, ал.2 от ЗВО, висшето училище може да развива научно - производствена, художествено - творческа, спортна и здравна дейност в съответствие със спецификата си, както и стопанска дейност, свързана с основната дейност на висшето училище по ал.1 и реализацията на създаваните от него научноизследователски резултати и други обекти на интелектуална собственост.

На основание чл.96а, ал.1 от Закона за висшето образование, за основната си дейност ВСУ не подлежи на облагане с корпоративен данък по част втора от ЗКПО.

На основание чл.2, ал.1, т.1, във връзка чл. 1, т.2 и т.7 от ЗКПО, университетът е данъчно задължено лице за печалбата си от сделки по чл.1 от Търговския закон и отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Основни положения

Университетът води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерски съвет с ПМС № 394/30.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г., и вътрешните нормативни актове.

Настоящият финансов отчет не е консолидиран. Съгласно изискванията на Националното счетоводно законодателство консолидираният финансов отчет ще бъде изготвен от компанията - майка - "Академичен парк 2020" АД. Този индивидуален финансов отчет ще представлява неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Индивидуалният сметкоплан, като основна част на счетоводната политика, е съставен, като в него са включени счетоводни сметки за отделно отчитане на нестопанската и стопанската дейност, както и за отделно отчитане на приходите и разходите, свързани с тези дейности, съгласно изискването на т.3.2. от СС 9.

Разпределението на общоуниверситетските разходи, които не се отнасят само към определена дейност, се разпределят между нестопанската и стопанска дейност, съгласно чл.30 от ЗКПО. За 2019 г. частта, съответстваща на стопанска дейност е 31,63 %.

Счетоводният баланс на ВСУ Черноризец Храбър" е съставен, съгласно приложение № 1 от СС 1, като са спазени изискванията на т.4.1. от СС 9.

Отчетите за приходите и разходите, касаещи стопанската и нестопанска дейност, са съставени в двустранна форма, съгласно приложение № 2 от СС 9 и приложение № 2 от СС 1, при спазване на изискванията на т.5.1. и т.8.2 от СС 9.

Отчетът за собствения капитал е съставен, съгласно приложение № 4 на СС 1, в съответствие с изискванията на т.7 от СС 9.

Отчетът за паричния поток е съставен, съгласно приложение № 4 на СС 9, и в съответствие с изискванията на СС 7.

Приложението към годишния финансов отчет е изготвено в съответствие със СС 1, съгласно т.8.1. от СС 9.

2. Отчетна валута

Финансовият отчет е изготвен и представен в български лева, закръглени до хиляда и в съответствие с принципа на историческата цена.

3. База за оценяване

Базата за оценяване на дълготрайни материални и нематериални активи, използвана при изготвянето на финансовия отчет е цена на придобиване.

Базата за оценяване на стоково-материалните запаси е по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност. Нетна реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените необходими разходи за завършване на производствения цикъл и тези, необходими за осъществяване на продажбата.

4. Счетоводни принципи

Настоящите финансови отчети са изготвени при спазване на основните счетоводни принципи, регламентирани в чл.26 от ЗС:

- действащо предприятие;
- последователност на представянето и сравнителна информация;
- предпазливост;
- начисляване;

- независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс;
- същественост;
- компенсиране;
- предимство на съдържанието пред формата;
- оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

5. Операции с чужда валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат в лева по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат в лева по заключителния курс на БНБ. Курсовите разлики, произтичащи от тези операции се отчитат във финансовия резултат за периода.

Валутният курс, използван към 31.12.2019 г. за преизчисляване в отчетната валута на паричните позиции в чуждестранна валута е, както следва:

EUR – 1,95583 BGN /1 EUR
USD – 1,74099 BGN /1 USD
CHF – 1,80194 BGN /1 CHF

III. ПРИЛАГАНА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Нетекущи (дълготрайни) активи

1. Нематериални активи

1.1. Като дълготрайни нематериални активи във ВСУ се признават придобитите и контролирани от университета установими нефинансови ресурси, които нямат физическа субстанция, са със съществено значение при употребата им и от използването им се очакват икономически изгоди.

Активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 700,00 лева се капитализират.

1.2. Разходите за дейности по развитие, резултатите от които се използват за производство и реализация на нови или подобрене на съществуващите продукти или процеси, се капитализират, когато са налице обективни доказателства, че продуктът или процесът е технически и икономически реализируем за целите на производството и университетът разполага с достатъчно ресурси, за да финализира развитието.

Капитализираните разходи включват направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи. Останалите разходи за развитие се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Капитализираните разходи за развитие се отчитат по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

1.3. Първоначално всеки дълготраен нематериален актив се оценява, както следва:

а) При доставка от външен доставчик – по цена на придобиване, покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи.

Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане на твърда база, разликата между сегашната стойност на всички плащания и сумата на всички плащания се признава за лихвен разход през периода на разсрочено плащане.

Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане на променяща се база, първоначалната оценка се определя приблизително съобразно зависимостта на заложената промяна на базата.

б) Първоначалната оценка на създаден в университета нематериален актив се определя по начин, идентичен на възприетия за определяне на себестойността на произведената продукция във ВСУ и представлява сборът от разходите, извършени до момента, в който нематериалният актив за пръв път е постигнал критериите за признаване.

в) Първоначалната оценка на нематериален актив, получен в резултат на безвъзмездна сделка, се определя по справедливата му стойност.

г) По справедливата стойност на получения актив – при замяна или частична замяна срещу несходен недълготраен материален актив или други активи.

1.4. Последващите разходи по дълготрайните нематериални активи се капитализират, когато чрез тяхното реализиране се увеличава бъдещата икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив.

Всички други последвали разходи, в т.ч. и за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност се признават за разход в периода, през който са направени.

Разходите за усъвършенстване, т.е. тези, които водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност (или като отделен нематериален актив).

1.5. Временното извеждане от употреба на дълготрайните нематериални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца.

За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Към консервация на дълготрайни нематериални активи се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за консервацията, план с конкретни процедури за осъществяване на консервацията, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

2. Дълготрайни материални активи

2.1. Като дълготрайни материални активи в във ВСУ се третира и признават придобитите и притежавани от университета установими нефинансови ресурси, които се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период, имат натурално-веществена форма и се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели.

Активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 700,00 лева се капитализират.

2.2. Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване, която се определя, както следва:

а) По цената на придобиване - покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи. Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане, разликата между сегашната стойност на всички плащания и сумата на всички плащания се признава за лихвен разход през периода на разсрочено плащане.

б) Себестойност - когато са създадени в университета (направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи).

в) Справедлива стойност - когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка.

г) По справедливата стойност на получения актив – при замяна или частична замяна срещу несходен дълготраен материален актив или други активи.

д) По балансова стойност на отдадения актив – при замяна на подобен актив, който има сходна употреба в същата сфера на стопанската дейност и сходна справедлива стойност.

2.3. Последващите разходи по дълготрайните материални активи се капитализират, когато чрез тяхното реализиране се увеличава бъдещата икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив.

Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

2.4. След първоначалното признаване като актив всеки дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

2.5. Временното извеждане от употреба на дълготрайните материални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца.

За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Към консервация на дълготрайни материални активи се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за консервацията, план с конкретни процедури за осъществяване на консервацията, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

3. Методи за амортизация на амортизируемите дълготрайни материални и нематериални дълготрайни активи

При счетоводното начисляване на амортизацията на ДМА и НДА е прилаган линейният метод за амортизация за всички групи амортизируеми активи.

Земята, произведенията на изкуството, книгите в библиотечния фонд и временно изведените от употреба активи не се амортизират.

Амортизацията на дълготрайните активи се начислява от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация.

През отчетния период избраният метод не е променян.

Амортизационните норми са определени в процент, като съотношение на амортизационната сума, приета за сто, и полезния срок за ползване на актива в брой години по категории, както следва:

- Сгради и съоръжения – 25 години
- Машини, производствено оборудване и апаратура – 3,3 – 6,7 години
- Транспортни средства и автомобили – 4 – 10 години
- Компютърна техника и програмни продукти – 2 години
- Обзавеждане и стопански инвентар – 6,7 години
- Други нематериални дълготрайни активи – 3 години

4. Инвестиции

4.1. Дъщерни са предприятията, контролирани от ВСУ. Контрол съществува, когато университетът притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на друго предприятие с оглед извличането на изгоди от дейността му.

В индивидуалните финансови отчети на ВСУ инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойността метод съгласно СС 28 "Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия". Инвестицията се отчита по себестойност (цена на придобиване). Отчита се приход от инвестицията единствено до степента, в която се получават суми при разпределение на натрупаните печалби на предприятието (дивиденди), в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиване на инвестицията. Разпределенията, надвишаващи тези печалби, представляват възстановяване на инвестицията и се отчитат като намаление на себестойността ѝ.

4.2. Асоциирани са предприятията, върху които ВСУ оказва значително влияние, но не и контрол върху финансовата им и оперативна политика.

В индивидуалните финансови отчети на университета инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойността метод съгласно СС 28 „Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия”. Отчита се приход от инвестицията единствено до степента, в която се получават суми при разпределение на натрупаните печалби на предприятието (дивиденди), в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиване на инвестицията. Разпределенията, надвишаващи тези печалби, представляват възстановяване на инвестицията и се отчитат като намаление на себестойността ѝ.

4.3. Други инвестиции

Договорните взаимоотношения с други предприятия, по силата на които ВСУ се е ангажирало със стопанска дейност, подлежаща на съвместен контрол, се третира и отчитат като инвестиции в смесени предприятия.

5. Свързани лица

ВСУ „Черноризец Храбър” има отношение на свързано лице с всяко физическо лице или близък член на това лице, което:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;
- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или
- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие

И/или предприятие/я, за които:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група;
- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).
- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.
- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.
- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на наетите лица на отчитащото се предприятие или на предприятие, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.
- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, свързано с отчитащото се предприятие
- Лице, свързано с отчитащото се предприятие, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка)

Лица, които не са свързани - не се третира като свързани лица:

- Две предприятия, само защото имат един и същ директор или друг член на ключов ръководен персонал или защото член на ключов ръководен персонал на едно предприятие упражнява значително влияние върху друго предприятие;
- Двама съвместни контролиращи съдружници, само защото упражняват съвместен контрол върху съвместното предприятие;

Предоставящи финансиране организации; професионални съюзи; предприятия за обществени услуги; държавни ведомства и агенции, които не контролират, контролират съвместно или влияят значително върху отчитащото се предприятие в процеса на нормалните им взаимоотношения с предприятието (въпреки, че те могат да ограничат свободата на действие на предприятието или да участват в процеса на вземане на решения); отделен клиент, доставчик, притежател на франчайзни права,

дистрибутор или генерален представител, с когото предприятието извършва значителен обем от стопанската си дейност, просто по силата на възникналата вследствие на това икономическа зависимост.

ВСУ „Черноризец Храбър“ има отношение на свързано лице със следните предприятия и физически лица:

5.1. Предприятия:

- „Академичен парк 2020“ АД - дружество-майка
- „Академичен парк 2020 Инвест“ ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група)
- „Ханс-Плейс-Инвест“ ЕООД - дъщерно предприятие на „Академичен парк 2020 Инвест“ ЕАД (предприятие от група)
- „Академичен парк 2020 Холидей“ ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група)
- „Зеленика“ ДЗЗД - съвместно предприятие на дружеството-майка
- „Билдинг мастърс“ ЕООД - съдружник в съвместно предприятие на дружеството-майка
- Сдружение „ТУР-2013“ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Единение“ - чрез ключов управленски персонал
- „Гутоара“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- Адвокатско дружество „Янев, Томов и партньори“ - чрез ключов управленски персонал
- Фондация „Родопски ценности Смолян“ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Инициативна международна асоциация по ръгби“ - чрез ключов управленски персонал
- „Старите лозя“ ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Приятели на Европа“ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Регионална агенция за предприемачество и иновации Варна“ - чрез ключов управленски персонал
- „Албатрос - 1“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс“ АД - чрез ключов управленски персонал
- „Чайка пропърти мениджмънт сървис“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Профайер“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс инженеринг“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Морски свят 2011“ ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Каданс“ ЕООД - чрез ключов управленски персонал
- „Студентско обслужване“ ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал
- „Черноморски бряг“ ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Варненски некропол I“ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение БАПЕ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Тракийски научен институт“ – чрез ключов управленски персонал

5.2. Физически лица в състава на Настоятелството:

- проф.д.ик.н. Анна Манолова Недялкова - Председател на Настоятелството на ВСУ, Председател на Съвета на директорите на дружеството-майка
- доц.д-р Красимир Александров Недялков – Президент и член на Настоятелството на ВСУ, Изпълнителен член на Съвета на директорите на дружеството-майка

- Яни Димитров Янев - Вицепрезидент и член на Настоятелството на ВСУ, Зам. председател на Съвета на директорите на дружеството-майка
- проф.д-р Петър Георгиев Христов – Ректор и член на Настоятелството на ВСУ
- проф.д-р Павел Георгиев Павлов – Директор на Институт за обучение на докторанти и член на Настоятелството на ВСУ
- доц.д-р Елеонора Николова Танкова - Декан на факултет "Международна икономика и администрация" и член на Настоятелството на ВСУ
- проф.д.пс.н. Галя Тодорова Герчева - Член на Настоятелството на ВСУ
- проф.д-р Стефан Недялков Терзиев - Член на Настоятелството на ВСУ
- проф. Петър Илиев Ангелов – Член на Настоятелството на ВСУ
- Илия Петров Раев - Член на Настоятелството на ВСУ
- Марин Михов Василев - Член на Настоятелството на ВСУ
- Никола Петров Николов - Член на Настоятелството на ВСУ

6. Финансови инструменти

Не са налице значими финансови рискове от гледна точка на финансовата стабилност на университета.

С оглед дейността на университета не са налице предпоставки за валутен риск, лихвен риск, кредитен риск, ликвиден риск и/или други финансови рискове, които да окажат влияние върху оперативната му дейност.

6.1. Възприета в университета политика относно финансовите инструменти:

Покупката на финансов инструмент се признава по метода дата на уреждане.

ВСУ признава финансовия инструмент (финансовия актив или финансовия пасив) в своя счетоводен баланс единствено, когато стане страна в договорните условия на инструмента.

6.2. Класификация:

6.2.1. Финансовите активи се класифицират в зависимост от целта на придобиване, както следва:

- Финансови активи, държани за търгуване – бързоликвидни активи, придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърски марж;

- Финансови активи, държани до настъпване на падеж – когато са с фиксирано или определяемо плащане и фиксиран падеж, и по отношение на които намерението на предприятието е да ги запази до настъпване на падежа им;

- Кредити и вземания, възникнали първоначално във ВСУ - финансовите активи, създадени от университета, посредством директно предоставяне на пари, стоки или услуги.

- Обявени за продажба - всички активи, които не могат да бъдат отнесени към останалите групи на финансовите активи.

6.2.2. Финансовите пасиви се класифицират съобразно целта при поемането им, както следва:

- Финансови пасиви, държани за търгуване - финансови пасиви, поети от университета с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърските маржове.

- Финансови пасиви, държани до настъпване на падеж - финансови пасиви, които са с фиксирано или определяемо плащане и фиксиран падеж, и по отношение на които намерението на университета е да ги запази до настъпване на падежа им;

- Финансови пасиви, възникнали първоначално във ВСУ - финансови пасиви, създадени от университета, посредством директно получаване на пари, стоки или услуги.

6.3. Първоначална оценка:

6.3.1. Финансовият актив се зачислява по цена на придобиване, която включва: справедливата стойност на даденото за него вложение и разходите по извършване на сделка с финансовия инструмент.

6.3.2. Финансовият пасив се зачислява по цена на придобиване, която включва: справедливата стойност на полученото за него вложение и разходите по извършване на сделка с финансовия инструмент.

6.4. Последваща оценка:

6.4.1. Финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, обявени за продажба - по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажбата или друг вид освобождавания на финансовите активи.

Кредити и вземания, възникнали първоначално в университета с фиксиран падеж и недържани за търгуване и инвестиции, държани до настъпване на падеж - по амортизируема стойност чрез използване на метода на ефективната лихва, която стойност се коригира с всякакви отчисления за обезценка и несъбираемост.

Заеми и вземания, предоставени от университета, които нямат фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

6.4.2. Финансови пасиви, държани за търгуване – по справедлива стойност.

Финансови пасиви, държани до настъпване на падеж и възникналите първоначално в университета – по амортизируема стойност.

6.5. Обезценка

Към датата на финансовия отчет финансовите инструменти се проверяват за обезценка.

Обезценката на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като финансови активи, държани за търгуване се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Обезценката на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като финансови активи, обявени за продажба се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Обезценката на финансовите активи, класифицирани като кредити и вземания, възникнали първоначално в предприятието и държани за търгуване, се отчита като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Обезценката на финансовите активи, отчитани по амортизируема стойност се отчита като финансов разход.

6.6. Отписване на финансови инструменти.

ВСУ отписва изцяло или частично финансовите си инструменти (включително произтичащите от обезпечения) единствено, когато договорените права или задължения по тях бъдат погасени. Последното е налице при: реализиране на правата или уреждане на задълженията; отказ от правата или отменяне на задълженията; изтичане на срока за реализиране на правата или за уреждане на задълженията.

7. Стоково-материални запаси

Стоково - материалните запаси са под формата на:

- материали, придобити чрез покупка и предназначени за използване в учебния процес (канцеларски и рекламни материали, гориво за отопление);

- стоки, придобити чрез покупка и предназначени за продажба в помощните звена.

Стоките и материалите се оценяват по доставна стойност (историческа цена), представляваща сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и други разходи, направени във връзка с довеждането на СМЗ до настоящето им място и състояние.

В края на годината те се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност.

При отписване на СМЗ при тяхното потребление е прилаган метода на средно претеглената стойност, съгласно т.9.2. от СС 2. Методът не е променян през текущия период.

Съгласно приложимото счетоводно законодателство, ВСУ извършва инвентаризация на всички краткотрайни активи към 31 декември на всяка отчетна година.

8. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания в лева се отчитат по тяхната амортизируема стойност, намалена със загуби от обезценка.

9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват налични парични наличности, разплащателни сметки в банки, краткосрочни банкови депозити с оригинален матуритет до 12 месеца.

Паричните средства във валута се оценяват по заключителния курс на БНБ към датата на годишния финансов отчет.

10. Обезценка на активи

Балансовата стойност на активите на ВСУ, с изключение на стоково-материалните запаси, активите, произтичащи от доходи на персонала, финансовите активи, включени в обхвата на СС 32 „Финансови инструменти”, и отсрочени данъчни активи, се преразглежда към всяка дата на изготвяне на баланса, с цел да се идентифицира наличието или не на признаци за обезценка.

В случай, че се установи наличие на признаци за обезценка се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на съответния актив.

Загуба от обезценка се признава винаги и единствено в случай, че балансовата (преносна) стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност. В този случай балансовата стойност на актива се намалява чрез отразяването като текущ разход за дейността на загуба от обезценка до размера на неговата възстановима стойност.

При обезценка на дълготраен материален или нематериален актив, за който е създаден резерв от последваща оценка, загубата от обезценка се отразява в намаление на този резерв. Ако загубата от обезценка е по-голяма от създадения резерв, превишението се отразява като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка и само, когато загубата от обезценка през предходни периоди е била отчетена като текущ разход и до размера на този разход.

11. Данъци от печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в Отчета за приходите и разходите с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Текущият данък са очакваните данъчни плащания върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса и някои корекции на дължимия данък, отнасящи се за предходни години.

Отсроченият данък е начислен като се прилага балансовия метод и се отнася за временните разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното им отчитане и балансовата им стойност за данъчни цели. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на активите или уреждане на пасивите, като се прилагат данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса или тези, които се очакват да бъдат в сила след нея.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени с размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана. Непризнатите

активи по отсрочени данъци и балансовата стойност на признатите активи по отсрочени данъци се преразглеждат към датата на всеки финансов отчет, за да се прецени отново степента на вероятност да има достатъчни бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

Пасив по отсрочени данъци се признава задължително за всички възникнали облагаеми временни разлики.

На основание чл.96а, ал.1 от Закона за висшето образование за основната си дейност ВСУ не подлежи на облагане с корпоративен данък по част втора от ЗКПО.

На основание чл.2, ал.1, т.1, във връзка чл. 1, т.2 и т.7 от ЗКПО, университетът е данъчно задължено лице за печалбата си от сделки по чл.1 от Търговския закон и отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество.

Полученият резултат от нестопанската и стопанската дейност се приключва при спазване на изискванията на т.4.2. от СС 9, като се отнася в статия „Други резерви” на Баланса.

12. Провизии, условни задължения и условни активи

Провизия се признава в баланса и като текущ разход, когато ВСУ има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на университета към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рисковите и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, сумата на провизиите се дисконтира като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и коригират - актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, ВСУ признава провизия.

Провизията се базира на най-добрата оценка, дадена от юридическите съветници на университета. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението, се оповестява като потенциално задължение.

Като условни активи се третират възможните активи, възникнали в резултат на минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието.

Условните активи не се признават във финансовите отчети. Условен актив се оповестява, когато постъпването на поток икономически ползи е вероятно. Когато обаче реализацията на прихода е практически сигурна, тогава свързаният с нея актив не е условен актив и подлежи на признаване.

Като условни задължения се третират:

- Възможните задължения, произтичащи от минали събития, резултатът от които ще бъде потвърден единствено с настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието.

- Настоящи задължения, произтичащи от минали събития, които не са признати във финансовия отчет или защото не е налице вероятност погасяването им да доведе до изтичане

на икономически ползи, или защото сумата на задължението не може да бъде остойностена достатъчно надеждно.

Условните задължения не се признават във финансовите отчети.

Условното задължение се оповестява, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението е отдалечена във времето.

Условните задължения се оценяват продължително, за да се определи дали се е появила вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи. Ако се е появила такава вероятна необходимост за статия, която преди е била третирана като условно задължение, провизията се признава във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната.

13. Доходи на персонала

В университета се реализират и начисляват суми за доходи на персонала по видове, както следва:

13.1. Краткосрочни доходи на персонала - онези доходи на персонала, които стават напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях.

ВСУ признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

13.2. Доходи при напускане - доходи при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение преди нормалния срок за пенсиониране.

14. Правителствени дарения и финансиране

Правителствените дарения, както и получените в университета дарения от трети лица, се отчитат като финансиране, когато има значителна сигурност, че ВСУ ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато.

Правителствени дарения или дарения от трети лица, свързани с придобиване на амортизируеми активи, се признават като приход от финансиране, пропорционално на начислената за периода амортизацията на активите, придобити с полученото финансиране.

Правителствени дарения или дарения от трети лица, свързани с неамортизируеми активи, се признават като приход от финансиране на определена от предприятието база, свързана с условията на дарението.

Правителствени дарения или дарения от трети лица, свързани с обезщетяване на университета за текущо възникнали разходи, се признават като приход на систематична база в същия период, в който са възникнали разходите.

Правителствени дарения, получени от университета за минали разходи или загуби, се признават като приход през периода, през който те реално са получени, съгласно т.3.4 от СС 20.

Даренията, необвързани с условия, са отчетени като текущи приходи.

15. Лизингови договори

15.1. Активи по финансовообвързани договори

Наемните договори за придобиване на дълготрайни материални активи, при които университетът поема в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността на актива, се определят като финансови лизингови договори. Финансовите лизингови договори се отчитат, като съответния актив се заприхождава като актив по справедлива стойност или стойността на минималните лизингови плащания, когато същата е по-ниска. Определената в лизинговия договор обща сума на плащанията се отчита като задължение. Разликата между справедливата стойност или минималните лизингови плащания и определената в договора обща сума на наемните плащания, се отчита като

финансов разход за бъдещи периоди. Като текущ финансов разход за периода се признава част от финансовия разход за бъдещи периоди, пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания.

Всички останали лизингови договори се класифицират като експлоатационен (оперативен) лизинг. Същите се отчитат текущо като приход от/разход за наеми.

15.2. Активи по експлоатационни лизингови договори

При експлоатационни лизингови договори, по които университетът е страна - наемател отчита:

а) плащанията по оперативен лизинг (с изключение на разходите за услуги, например за застраховка, поддръжка, охрана, почистване и др.) като разходи в отчета за приходите и разходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят използва изгодите от наетия актив, дори ако плащанията не се извършват на тази база;

б) разходи, свързани с допълнителни плащания – например за извършване на ремонти и подобрения, за застраховки и поддръжка на наетия актив и други подобни, включително разходите, свързани със съществуващ по-рано лизинг (например разходите по прекратяването, подобренията, преместването на наетото имущество и др.), включително разходите, които ефективно са възстановени чрез споразумението за стимули, се отчитат само от наемателя в съответствие с Общите положения и стандартите, приложими към тези разходи. Разходите за подобрения на наети активи се отчитат като дълготрайни активи.

Тези разходи се отчитат отделно от разходите за наем (лизинг);

в) извършените разходи, свързани с подготовката и сключването на лизинговия договор (комисиони, такси и др.), се отчитат отделно от наема (лизинга) като разходи за текущия период;

г) наемателят признава общата сума от получените стимули като намаление на разходите за наем през целия срок на лизинга на линейна база, освен ако друга системна база не представя разпределението във времето на ползите за наемателя от използването на лизинговия актив.“

При експлоатационните лизингови договори, по които университетът е страна - наемодател:

а) представя в своя счетоводен баланс активите, които са обект на експлоатационен лизинг;

б) когато активите – обект на експлоатационен лизинг, са амортизируеми активи, амортизации се начисляват в съответствие с амортизационната политика, приета от университета по отношение на подобни активи, а амортизацията се изчислява в съответствие със СС 4 – Отчитане на амортизацията;

в) разходите, включително тези за амортизации, извършени във връзка с генерирането на приходи от лизинг, се признават текущо в отчета за приходите и разходите;

г) извършените първоначално преки разходи от наемодателя във връзка с договарянето и уреждането на експлоатационния лизинг се отчитат като разходи за текущия период;

д) приходите от наем (лизинг) по договори за експлоатационния лизинг (с изключение на приходите от извършени услуги, като застраховки, поддръжка, ремонти, охрана, почистване, консумативни разходи и др.) се признават по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, включително когато постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база е по-представителна и отразява по-точно времевия модел, по който се извлича ползата от лизинговия актив.

Приходите от извършени услуги се признават в съответствие с изискванията на СС 18 – Приходи;

е) наемодателят признава общата сума на плащанията за стимули като намаление на прихода от наем (лизинг) за целия срок на лизинговия договор на линейна база, освен ако друга системна база е по-представителна и отразява по-точно времевия модел, по който се извлича ползата от лизинговия актив;

ж) университетът тества отдадения на експлоатационен лизинг актив за обезценка по правилата на СС 36 – Обезценка на активи;

з) към момента на сключването на договор за експлоатационен лизинг наемодателят, не признава печалба от продажба, тъй като договърът не е еквивалентен на продажба.

16. Търговски и други задължения

Търговските задължения, лихвените заеми и кредити се отчитат първоначално по цена на придобиване, намалена с присъщите разходи по транзакцията. След първоначалното признаване, лихвените заеми и кредити се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между номинал и размера на падеж се отчита в обема на разходите през периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент.

17. Приходи

Съгласно „Правилник за устройството и дейността на ВСУ „Черноризец Храбър“ основните източници на приходи са: такси за обучение на студенти, докторанти, специализанти и други; постъпления от научноизследователска, художественотворческа, консултантска, научно-развойна и издателска дейност; приходи от стопански дейности, обслужващи основната.

Приходът от продажбата на продукцията, стоки и други активи се признава, когато значителна част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача, налице е икономическа изгода, свързана със сделката по продажбата и направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат изчислени.

Приходи от извършени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на услугата към датата на баланса при условие, че резултатът от сделката може да се оцени надеждно.

Предплатените семестриални такси и такси за курсове, отнасящи се за следващата календарна година, се отчитат като получени аванси от клиенти.

Приходът, създаден от ползването на активи на ВСУ от други лица във вид на лихви и лицензионни такси се признава, когато сумата на приходите може да бъде надеждно изчислена и за университета има икономическа изгода, свързана със сделката.

Лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Лихвеният приход включва разликата между отчетната стойност на дълговото вложение и сумата му на падежа. Ефективният доход се определя чрез лихвения процент, с който се дисконтира потокът от бъдещите парични постъпления, очаквани през срока на ползване на актива, до сумата на началната отчетна стойност на актива.

Лицензионните възнаграждения се признават според разпоредбите на съответното споразумение.

18. Отчитане на ефектите от промени във валутните курсове

Текуща оценка на валутните активи и пасиви се извършва към последен ден от всеки месец.

Към датата на изготвяне на годишния финансов отчет е извършена оценка на валутните активи и пасиви по заключителен курс на БНБ.

19. Промени в приблизителните счетоводни стойности

През отчетния период няма промени в приблизителните счетоводни стойности.

20. Фундаментални грешки

През отчетния период не са констатирани грешки, свързани с представяне на финансово – счетоводната информация за предходен период, които следва да се класифицират като фундаментални по смисъла на СС 8, тъй като оказват съществено влияние на информацията във финансовия отчет за този период.

При констатирани фундаментални грешки, за коригирането им се прилага препоръчителен подход, съгласно СС 8.

21. Промени в счетоводната политика

Промени във възприетата счетоводна политика се допускат, поради промени в закон, счетоводни стандарти, ако е преценено, че промяната ще доведе до по-подходящо представяне на събитията или сделките във финансовите отчети на университета.

В университета не се третира като промяна на счетоводната политика:

- а) приемането на счетоводна политика за събития и сделки, които се различават по същество от случилите се преди това събития или сделки;
- б) приемането на нова счетоводна политика за събития и сделки, които не са се случвали преди това или са били незначителни.

22. Събития, възникнали след датата на Годишния финансов отчет

На 21.05.2020 г. годишният финансов отчет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ за 2019 г. е официално одобрен от Президента - доц.д-р Красимир Недялков.

Всички събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет до датата на неговото одобряване за публикуване се класифицират в съответствие със СС 10 „Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет“, като:

- коригиращи събития - събития, които доказват условия, съществували на датата на годишния финансов отчет, и
- некоригиращи събития - събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет.

Между датата на Годишния финансов отчет и датата на изготвянето не са възникнали коригиращи събития, които не са намерили отражение във финансовия отчет.

След датата на годишния финансов отчет до датата на неговото одобряване настъпиха следните съществени некоригиращи събития:

В следствие на обявеното извънредно положение във връзка с COVID – 19 на 13.03.2020 г., университетът бе изцяло подготвен и стартира онлайн учебен процес в 335 курса от различни специалности и дисциплини в 813 виртуални аудитории. Благодарение на създадената отлична организация още на 20.03.2020 г. всички преподаватели започнаха да провеждат базираните онлайн учебни занятия. Курсовете дават на студентите нужните им материали за самостоятелна подготовка и контрол на знанията, а занятията във виртуалните учебни зали им позволят синхронна видео комуникация с преподавателите в пълния обем на хорариума на учебните дисциплини.

Всички дейности, в това число кандидатстудентска кампания, учебен процес, научна работа, административно обслужване, управление на процесите и контролът на качеството, връзката със социалните партньори, се провеждат изцяло онлайн.

Студентите, преподавателите и администрацията имат изградени институционални профили в домейна на Университета @vfu.bg и могат да комуникират свободно чрез редица интегрирани приложения за синхронна и асинхронна комуникация. Използваната от ВСУ „Черноризец Храбър“ „облачна“ технология е от най-висок клас, същата каквато се използва и в такива световнопризнати, елитни университети като Stanford, Cambridge, University of Carolina и др.

Още от първия ден на извънредното положение за въпроси бяха открити горещи телефонни линии, а в сайта на университета и Хелпдеск, чрез които студенти, преподаватели и кандидат-студенти споделят своите проблеми и задават своите питання. Изцяло онлайн е организирана и предстоящата кандидатстудентска кампания, към която проявяват интерес абитуриенти от цялата страна, в това число и ученици, които доскоро са имали намерение да кандидатстват в чужбина, но са променили решението си и е много вероятно те да продължат своето образование в нашия университет.

На територията на университета се спазват мерките в План-програмата за превенция на риска за здравето и безопасността във връзка с нов биологичен агент, причиняващ заболяване COVID – 19.

Ежеседмично се провежда онлайн Академичен борд, на който се осъществява контрол върху дейността на всички академични и административни звена относно учебен процес, кандидатстудентски прием, изпълнение на приходите и разходите в бюджета на университета и основните му структурни звена.

На база описаните организационни дейности считаме, че не се отчитат неблагоприятни последствия в приходите и опасения във връзка с ликвидността на ВСУ по отношение на събитията, свързани с COVID - 19.

III. БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Дълготрайни нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи на ВСУ „Черноризец Храбър“ включват:

- програмни продукти;
- подобрения на наети активи

1.1. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<i>Програмни продукти и лицензи за ползването им</i>	<i>Подобрения на наети активи</i>	<i>Права на ползване</i>	<i>Концесии</i>	<i>Търговска репутация</i>	<i>Общо</i>
Отчетна стойност						
<i>Салдо към 01.01.2018 г.</i>	397	1 570	0	0	0	1 967
Новопридобити активи						0
Отписани активи						0
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	397	1 570	0	0	0	1 967
Последваща оценка						
Увеличение						0
Намаление						0
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	397	1 570	0	0	0	1 967
Амортизация						
<i>Салдо към 01.01.2018 г.</i>	383	1 570	0	0	0	1 953
Амортизация за периода	14	0				14
Отписани активи						0
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	397	1 570	0	0	0	1 967

Балансова стойност към							
31.12.2018 г.	0	0	0	0	0	0	0
Отчетна стойност							
Салдо към 01.01.2019 г.	397	1 570	0	0	0	0	1 967
Новопридобити активи							0
Отписани активи							0
Салдо към 31.12.2019 г.	397	1 570	0	0	0	0	1 967
Последваща оценка							
Увеличение							0
Намаление							0
Салдо към 31.12.2019 г.	397	1 570	0	0	0	0	1 967
Амортизация							
Салдо към 01.01.2019 г.	397	1 570	0	0	0	0	1 967
Амортизация за периода	0	0					0
Отписани активи							0
Салдо към 31.12.2019 г.	397	1 570	0	0	0	0	1 967
Балансова стойност към							
31.12.2019 г.	0	0	0	0	0	0	0

1.2. Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните нематериални активи:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните нематериални активи	Средна норма на полезен живот (год.)	
	2019 г.	2018 г.
Програмни продукти	2	2
Подобрения на наети активи	3	3

1.3. Отчетна стойност на напълно амортизираните дълготрайни нематериални активи по групи:

Дълготрайни нематериални активи с нулева балансова стойност	Отчетна стойност (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
Програмни продукти	397	397
Подобрения на наети активи	1 570	1 570
Общо отчетна стойност:	1 967	1 967

Към 31.12.2019 г. няма временно извадени от употреба дълготрайни нематериални активи, както и такива, върху които ВСУ не притежава право на собственост.

През текущия и предходни периоди не са отчитани загуби от обезценка на дълготрайните нематериални активи.

В дейността си ВСУ „Черноризец Храбър” не използва дълготрайни нематериални активи, върху които не притежава право на собственост.

Не са предоставяни дълготрайни нематериални активи за обезпечаване на задължения на Университета към датата на финансовия отчет.

Към датата на финансовия отчет няма поети ангажимент(и) за придобиване на дълготрайни нематериални активи.

През настоящия отчетен период не е извършвана промяна в метода на амортизация на дълготрайните нематериални активи.

2. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи на ВСУ „Черноризец Храбър“ включват:

- земи;
- сгради;
- машини и производствено оборудване и апаратура;
- транспортни средства и автомобили;
- компютърна техника, обзавеждане и стопански инвентар;
- неамортизируеми активи – библиотечен фонд;
- разходи за придобиване на ДМА.

2.1. Балансовите стойности на дълготрайните материални активи на ВСУ „Черноризец Храбър“ за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Земи	Сгради	Машини	Транспортни средства	Комп.техника и стопански инвентар	Библиотечен фонд	Разходи за придобиване на ДМА	<i>Общо:</i>
Отчетна стойност								
<i>Салдо към 01.01.2018 г.</i>	572	1 713	655	955	1 879	1 704	5 196	12 674
Новопридобити активи					77	27		104
Отписани активи	572	1 713	311	299	39		4913	7 847
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	0	0	344	656	1 917	1 731	283	4 931
Последваща оценка								
Увеличение								0
Намаление								0
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	0	0	344	656	1 917	1 731	283	4 931
Амортизация								
<i>Салдо към 01.01.2018 г.</i>	0	348	625	955	1 681	0	0	3 609
Амортизация за периода		23	5		79			107
Отписани активи		371	286	299	38			994
<i>Салдо към 31.12.2018 г.</i>	0	0	344	656	1722	0	0	2 722
Балансова стойност към								
<i>31.12.2018 г.</i>	0	0	0	0	195	1 731	283	2 209
Отчетна стойност								
<i>Салдо към 01.01.2019 г.</i>	0	0	344	656	1 917	1 731	283	4 931
Новопридобити активи					32	29	6	67
Отписани активи					16	4		20
<i>Салдо към 31.12.2019 г.</i>	0	0	344	656	1 933	1 756	289	4 978
Последваща оценка								
Увеличение								0
Намаление								0
<i>Салдо към 31.12.2019 г.</i>	0	0	344	656	1 933	1 756	289	4 978

Амортизация								
<i>Салдо към 01.01.2019 г.</i>	0	0	344	656	1 722	0	0	2 722
Амортизация за периода					96			96
Отписани активи					16			16
<i>Салдо към 31.12.2019 г.</i>	0	0	344	656	1 802	0	0	2 802
Балансова стойност към								
<i>31.12.2019 г.</i>	0	0	0	0	131	1 756	289	2 176

2.2. Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи	Средна норма на полезен живот (год.)	
	2019 г.	2018 г.
Сгради	25	25
Машини, производствено оборудване и апаратура	3,3 - 6,7	3,3 - 6,7
Транспортни средства и автомобили	4 - 10	4 - 10
Компютърна техника	2	2
Обзавеждане и стопански инвентар	6,7	6,7

2.3. Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи по групи:

Дълготрайни материални активи с нулева балансова стойност	Отчетна стойност (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
Сгради	0	0
Машини, производствено оборудване и апаратура	344	344
Транспортни средства	656	656
Компютърна техника	725	731
Обзавеждане и стопански инвентар	764	701
Общо отчетна стойност:	2 489	2 432

2.4. Временно извадени от употреба дълготрайни материални активи – балансова стойност:

Временно извадени от употреба дълготрайни материални активи	Балансова стойност (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
Обзавеждане и стопански инвентар	-	-

2.5. Натрупани разходи за придобиване на дълготрайни материални активи:

Вид на актива	2019 г.		2018 г.	
	Сума на разхода (хил.лв.)	В т.ч. авансово платени (хил.лв.)	Сума на разхода (хил.лв.)	В т.ч. авансово платени (хил.лв.)
Сгради	283	0	283	0

2.6. Към датата на финансовия отчет университетът е поел ангажимент за придобиване на дълготрайни материални активи, както следва:

<i>Поети ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи (хил.лв.)</i>	<i>2019 г.</i>		<i>2018 г.</i>	
	<i>Сума на ангажимента (хил.лв.)</i>	<i>В т.ч. авансово платени (хил.лв.)</i>	<i>Сума на ангажимента (хил.лв.)</i>	<i>В т.ч. авансово платени (хил.лв.)</i>
Изграждане на видеонаблюдение и сигнално-охранителна техника	9	6	-	-

2.6. В дейността си ВСУ използва дълготрайни материални активи, върху които не притежава право на собственост.

Университетът е наемател по договори за експлоатационен лизинг на недвижими имоти във връзка с осъществяване на образователната дейност, оповестени в бележка т.13.- Лизинг.

През текущия и предходни периоди не са отчитани загуби от обезценка на дълготрайните материални активи.

Не са предоставяни дълготрайни материални активи за обезпечаване на задължения на Университета към датата на финансовия отчет.

През настоящия отчетен период не е извършвана промяна в метода на амортизация на дълготрайните материални активи.

3. Инвестиции

През отчетния период съгласно договор за обратно изкупуване на акции от 30.05.2019 г. инвестицията на ВСУ „Черноризец Храбър“ в "Академичен парк 2020" АД, представляваща 99,74% (19 410 хил.лв. балансова стойност) е продадена на дружеството. В резултат на сделката е реализирана печалба в размер на 4 998 хил.лв. Оповестяване на сделката се съдържа в бележка 4.3.

Към 31.12.2019 г. ВСУ „Черноризец Храбър“ не притежава инвестиции в асоциирани предприятия и други предприятия.

4. Свързани лица

4.1. Свързани лица, контролиращи ВСУ „Черноризец Храбър“

ВСУ „Черноризец Храбър“ е дъщерно предприятие за „Академичен парк 2020“ АД. Консолидиран финансов отчет на групата се съставя от „Академичен парк 2020“ АД, със седалище гр.Варна, к.к.„Чайка“, сграда ВСУ, стая 411. Достъпът до консолидираните финансови отчети може да бъде осъществен чрез страницата на публичния регистър към Търговски регистър по ЕИК по БУЛСТАТ: 201823635.

4.2. Сделки през отчетния период, по които ВСУ „Черноризец Храбър“ е получател:

<i>Наименование на свързаното лице</i>	<i>Вид на сделката</i>	<i>Задължения в началото на периода</i>	<i>Стойност (хил.лв.) без ДДС</i>			<i>Плащания (хил.лв.)</i>	<i>Задължение в края на периода (хил.лв.)</i>	
			<i>покупка на услуги</i>	<i>отчетна стойност на материални запаси</i>	<i>префактурирани разходи</i>		<i>От сделки през текущия период</i>	<i>С натрупване от предходни периоди</i>
„Академичен парк 2020“ АД	по договор за наем	19	792		224	1 018	17	

„Албатрос - 1”ООД	покупка на стоки и услуги		8	7		16		
„Мега транс“ АД	покупка на стоки и услуги		3	13		3		
СОПД „ТУР-2013”	информац. осигуряване и логистично съдействие		3			3 (прихващане, съгл. заявления)		
Общо:			19	806	20	224	1 040	17

Задълженията са краткосрочни, платени през месец януари 2020 г.

Сделките със свързани лица са извършени без отклонение от пазарните цени.

4.3. Сделки през отчетния период, по които ВСУ “Черноризец Храбър” е доставчик:

Наименование на свързаното лице	Вид на сделката	Вземания в началото на периода (хил.лв.)	Стойност (хил.лв.)	Постъпления (хил.лв.)	Вземания в края на периода (хил.лв.)	
					От сделки през текущия период	С натрупване от предходни периоди
„Академичен парк 2020” АД	обратно изкупуване на акции	-	4 998	-	-	-
„Академичен парк 2020” АД	префактурирани разходи	-	1	1	-	-
Общо:		-	4 999	1	-	-

4.4. Предоставени кредити:

Наименование на свързаното лице	Предоставени кредити (хил.лв.)	Вземания в началото на периода		Стойност (хил.лв.)	Постъпления по кредити (хил.лв.)		Вземания в края на периода (хил.лв.)	
		Главница	Неустойки		Главница	Неустойки	Главница	Неустойки
СОПД „Тур - 2013”	9	12	7	1	3	0	9	8

През текущия и предходния период не са предоставяни кредити на членове на органите за управление и на административния персонал.

4.5. Предоставени аванси:

Предоставени аванси	Сума (хил.лв.)	
	Членове на органите на управление	Аналитични специалисти и друг административен персонал
Предоставени аванси в началото на периода	0	0
Възстановени суми	2	27
Предоставени през периода	4	197
Предоставени аванси в края на периода	0	0

4.6. Сделки между университета и членовете на органите на управление:

<i>Сделки</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Сключени договори през периода	-	20
Платени през периода	-	20

4.7. Сделки между университета и административния персонал:

През текущия и предходния период не са осъществявани сделки с административен персонал..

5. Стоково-материални запаси

5.1. Дейността на ВСУ налага да се поддържат определени наличности от стоково-материални запаси. Към датата на финансовия отчет техният състав включва:

5.1.1. Суровини и материали

<i>Вид на СМЗ</i>	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2019 г.</i>	<i>31.12.2018 г.</i>
Канцеларски материали и консумативи	28	46
Гориво за отопление	99	154
Рекламни материали	29	28
Общо материали:	156	228

5.1.2. Стоки

<i>Вид на СМЗ</i>	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2019 г.</i>	<i>31.12.2018 г.</i>
Стоки в книжарница	169	205
Доставки на стоки в книжарница - предпечат на книга	3	-
Общо стоки:	172	205

5.2. Отчетната стойност на стоково-материалните запаси, представени по нетна реализируема стойност към датата на годишния финансов отчет е 328 хил.лв.

Не е отчитано намаление на отчетната стойност на стоково-материалните запаси до нетната реализируема стойност.

5.3. Балансовата стойност на СМЗ не се различава от пазарната им стойност.

5.4. Не са предоставяни стоково-материалните запаси, в залог за обезпечаване на пасиви на ВСУ към датата на финансовия отчет.

6. Търговски и други вземания

<i>Вземания</i>	<i>2019 г.</i>			<i>2018 г.</i>		
	<i>Сума на вземането (хил.лв.):</i>	<i>Степен на ликвидност</i>		<i>Сума на вземането (хил.лв.):</i>	<i>Степен на ликвидност</i>	
		<i>до 12 месеца</i>	<i>над 12 месеца</i>		<i>до 12 месеца</i>	<i>над 12 месеца</i>
I. Предоставени заеми, в т.ч.	3 627	822	2 805	3 582	822	2 760
1. Други предоставени заеми	3 627	822	2 805	3 582	822	2 760
<i>в т.ч. вземания по договори за цесия</i>	3 627	822	2 805	3 582	822	2 760
II. Обезценка на вземания от предоставени заеми, в т.ч.:	2 306	740	1566	1 254	288	966

1. Други предоставени заеми	2 306	740	1566	1 254	288	966
<i>в т.ч. вземания по договори за цесия</i>	2 306	740	1566	1 254	288	966
III. Вземания от клиенти, в т.ч.:	1	1		2	2	
1. Вземания от свързани лица	-	-		-	-	
2. Вземания от трети лица	1	1		2	2	
IV. Вземания от доставчици по предоставени аванси, в т.ч.	4	4		6	6	
1. Аванси по доставки на услуги	4	4		6	6	
V. Други вземания, в т.ч.:	235	235		238	238	
1. По предоставени заеми	17	17		20	20	
2. Други дебитори	95	95		77	77	
<i>в т.ч. вземания по депозит в КТБ</i>	56	56		62	62	
3. Присъдени вземания	6	6		4	4	
4. Лихви по депозити в банки	1	1		1	1	
5. Финансиране по проекти	115	115		135	135	
6. Подотчетни лица	1	1		1	1	
VI. Обезценка на други вземания, в т.ч.:	42	42		31	31	
1. Други дебитори	42	42		31	31	
<i>в т.ч. вземания по депозит в КТБ</i>	42	42		31	31	
Всичко сума на вземанията	3 867	1 062	2 805	3 828	1 068	2 760
Сума на обезценка	2 348	782	1 566	1 285	319	966
Нетен размер на вземанията	1 519	280	1 239	2 543	749	1 794

ВСУ е сключил договори за прехвърляне на вземанията си от „КТБ“ АД (в несъстоятелност) по договори за депозит, както следва:

- По сключен договор за прехвърляне на вземане с „Бългериан Еървейз Груп“ ЕАД към 31.12.2019 г. вземанията са следните: главница в размер на 1 092 хил.лв. (от тях 409 хил.лв. дължими след повече от 1 година), начислена лихва в размер на 100 хил.лв. и начислено обезщетение за забава, съгласно чл.8, ал.1 от договора в размер на 5 % - 39 хил.лв. Общ размер на вземането - 1 231 хил.лв.

- По сключен договор за прехвърляне на вземане с „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ към 31.12.2019 г. размерът на вземането е 2 396 хил.лв. по централен курс на БНБ (1 USD = 1,74099 лв.). Вземането е класифицирано като дългосрочно. За обезпечаване на задълженията по договора за цесия от „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ е предоставено обезпечение в полза на ВСУ – ипотека върху недвижими имоти.

С решение от 27.07.2017 г. на Софийски градски съд е открито производство по несъстоятелност на „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ. ВСУ е конституиран като кредитор по чл.629, ал.4 от ТЗ. Вземането на университета в това производството е на обезпечен кредитор с договорна ипотека и същото подлежи на удовлетворяване по реда на чл.722, ал.1, т.1 от ТЗ.

Остатъкът по прието в списъка на кредиторите на „КТБ“ АД (в несъстоятелност) вземане по депозит е в размер на 56 хил.лв. по централен курс на БНБ за дата 31.12.2019 г. (1 USD = 1,74099 лв.).

Към датата на финансовия отчет е извършен преглед за обезценка на вземанията. Съгласно решение на Настоятелството са доначислени обезценки на вземанията, както следва:

- по договор за прехвърляне на вземания с „Бългериан Еървейз Груп“ ЕАД - в размер на 55 %;
- по договор за прехвърляне на вземания с „Хелт енд Уелнес“ АД СИЦ в размер на 15 %,
- по договор за депозит в „КТБ“ АД (в несъстоятелност) в размер на 25 % .

7. Пари и парични еквиваленти

7.1. Компонентите на паричните наличности и паричните еквиваленти, представени в счетоводния баланс са:

<i>Компонент:</i>	<i>Сума (хил.лв.):</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Парични средства в брой	10	9
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в BGN	1 605	3 273
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в чуждестранна валута	17 940	16 786
Краткосрочни банкови депозити	14 222	14 222
Общо:	33 777	34 290

Върху паричните средства няма наложени запори, блокирани суми като гаранции, залог и др.

8. Разходи за бъдещи периоди

<i>Разходи за бъдещи периоди</i>	<i>Сума (хил.лв.):</i>	
	<i>31.12.2019 г.</i>	<i>31.12.2018 г.</i>
Застраховки	9	9
Абонамент	27	28
Членски внос	5	6
Други	4	2
Общо:	45	45

9. Други резерви и данъци от печалбата

9.1. Други резерви

Полученият резултат от нестопанската и стопанската дейност е приключен при спазване на изискванията на т.4.2. от СС 9, като е отнесен в статия „Други резерви” на Баланса. За текущия период е положителен в размер на 3 458 хил.лв. Общият размер на резервите е 36 004 хил.лв.

През текущия период част от резервите в размер на 24 409 хил.лв. са разпределени към собственика. Задължението е прихванато с вземането от продажбата на инвестицията в „Академичен парк 2020“ АД.

9.2. Данъци от печалбата

През текущия период е отчетена счетоводна печалба от стопанска дейност в размер на 4 780 хил.лв., като след преобразуване по годишна данъчна декларация, ВСУ отчита данъчна печалба в размер 4 892 хил. лв. След приспадане на остатъка от данъчната загуба за пренасяне от предходни години в размер на 882 хил.лв., е начислен полагащ се корпоративен данък 10 % върху данъчния финансов резултат в размер на 401 хил.лв.

9.3. Временни разлики и отсрочени данъци:

Временна разлика - произход	Стойност на временната разлика (хил.лв.)		Данъчна ставка (%)	Стойност на отсрочения данък (хил.лв.)	
	Облагаема	Намаляема		Актив по отсрочен данък	Пасив по отсрочен данък
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5 (к.1/к.2 * к.4)</i>	<i>6 (к.1/к.2 * к.4)</i>
I. В началото на периода					
1. Обезценка на вземания	49		10 %	4	
II. Възникнали през годината					
1. Обезценка на вземания	77		10 %	8	
III. Признати през годината					
1. Обезценка на вземания	-				
IV. В края на периода					
1. Обезценка на вземания	126		10 %	12	

10. Провизии, условни задължения и условни активи

През отчетния период не са налице условия за признаване на провизии, условни активи и пасиви.

ВСУ е ответник по гр.дело № 16036/2017 г. на Софийски градски съд, г.к. 1 отделение 1 състав, по иск, предявен от Фонд „Научни изследвания“ във връзка със сключен договор № ДФНИ М01/21 от 10.12.2012 г. Претендира се заплащане на лихви в размер на 43 хил.лв., начислени за периода от 12.12.2012 г. до 29.08.2017 г.

С Решение от 10.05.2019 г. на СГС е отхвърлен иска на Фонд „Научни изследвания“ и са присъдени разноси по делото в полза на ВСУ в размер на 2 хил.лв. Подадено е искане за издаване на изпълнителен лист за присъдената сума.

11. Доходи на персонала

Средносписъчен брой на персонала:

Категория персонал	Средносписъчен състав (брой)	
	2019 г.	2018 г.
1. Членове на органи на управление	12	12
2. Аналитични специалисти и друг административен персонал	231	232
Общо:	243	244

11.1. Краткосрочни доходи на персонала, нает по трудов договор и по договор за управление и контрол

11.1.1. Сума, призната като разход за краткосрочни доходи на персонала:

Категория персонал	Сума (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
Членове на органи на управление, в т.ч.:	488	521
Възнаграждения	474	510
Осигуровки	14	11

Аналитични специалисти и друг административен персонал, в т.ч.:	6 563	7 162
Възнаграждения	5 693	6 251
Осигуровки	870	911
Общо:	7 051	7 683

11.1.2. Изплатени възнаграждения на административния персонал и на членовете на органите на управление, възникнали или поети по отношение на пенсиите на бивши членове на тези органи:

ВСУ няма поети такива задължения.

11.1.3. Неизплатени доходи на персонала към датата на изготвяне на годишния финансов отчет – 1 хил.лв.

11.1.4. Дължими суми по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия (изминалите) отчетен период

Начислените задължения по компенсируеми отпуски са в размер на 561 хил.лв., от които 471 хил.лв. за възнаграждения и 90 хил.лв. за осигурителни вноски. Задълженията са към персонала, зает в нестопанската дейност на Университета.

Задължения за компенсируеми отсъствия	Сума (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
В началото на периода	867	815
Начислени	281	352
Изплатени	(465)	(296)
Отписани	(31)	(20)
Преизчисления	(91)	16
В края на периода:	561	867

12. Правителствени дарения и правителствена помощ

12.1. Университетът е получател на правителствени дарения, както следва:

12.1.1. Финансирания по договори за безвъзмездна финансова помощ, свързани с амортизируеми активи и получени като компенсация за извършени разходи:

- Проект № BG051PO001-4.3.04-0012 „Развитие на електронни форми и дистанционно обучение във Варненски свободен университет "Черноризец Храбър", финансиран по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" – Управляващ орган е Министерството на образованието и науката. Основни цели на проекта са развитието и повишаването на качеството на системата за дистанционното обучение и разширяване на електронните форми на обучение в образователния процес;

- Проект № BG161PO003-1.2.02-0039 "Създаване на нов офис за технологичен трансфер за енергийно ефективни материали и технологии на територията на ВСУ "Черноризец Храбър" по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 г. – Управляващ орган е Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ при Министерство на икономиката. - Изграденият нов високотехнологичен офис за технологичен трансфер на територията на ВСУ обслужва град Варна и региона и се специализира в областта на енергоефективните материали и технологии, използвани в строителството на сгради и съоръжения;

- Проект № DTP2-048-1.2. WOMEN IN BUSINESS „Насърчаване на предприемачеството сред младите жени в Дунавския регион”, съфинансиран по програма INTERREG Danube Transnational, Приоритетна ос 1 „Иновативен и социално ангажиран Дунавски регион“. Водеща организация е Регионална агенция за предприемачество и

иновации – Варна (РАПИВ), България. Проектът има за цел да стимулира млади жени с иновативни идеи за стартиране и развиване на собствен бизнес да реализират пазарен успех, като се повишат техните компетенции за бизнес и социални иновации чрез създаване на центрове за женско предприемачество и разработване на иновативни модели на обучение;

- Проект № DTP1-1-045-3.1 "Citywalk - Към отговорни енергийни места: създаване на пешеходни градове в региона на река Дунав" по Програма за транснационално сътрудничество "Дунав" 2014-2020. Водеща организация е Scientific Research centre Bistra Ptuj, Словения. Проектът подпомага градовете от региона на река Дунав да намалят емисиите, шума и да станат по-безопасни, по-добри места за живеене, чрез увеличаване на ролята на микса на мобилност в градския транспорт като ходене и колоездене;

- Проект "Инициативи на Студентски съвет към ВСУ" по договор №: Д17000529ВН/03.05.2017г. с Община Варна по Програма "Варна – Европейска младежка столица" – закупуване на техника за развитие на студентските извънкласни интереси.

12.1.2. Финансирания по договори за безвъзмездна финансова помощ, получени като компенсация за извършени разходи:

- Проект № BG05M2OP001-2.002-0001 "Студентски практики – фаза 1" по оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове – Водеща организация е Министерството на образованието и науката. Проектът има за цел да повиши практическата насоченост на висшето образование и гъвкавостта на завършващите спрямо динамиката на пазара на труда чрез подобряване на практическите им умения в реална работна среда по време на обучението им във висшите училища и създаване на условия за изграждане на стабилни партньорства между образователните институции и работодателите;

- Проект „Спорт и здраве“ за предоставяне на финансови средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта на обучаваните студенти в редовна форма на обучение по реда на ПМС №129/2000 г. и ПМС № 64/24.03.2006 г. – Предоставят се от Министерство на образованието и науката;

- Програма "Еразъм +" за осъществяване на образователна мобилност с цел обучение, практика или преподаване на обучасми и обучители в сферата на висшето образование. Управляващ орган е Центъра за развитие на човешките ресурси. Целта на проекта е да повиши качеството и да стимулира многостранното сътрудничество между висшите образователни институции в Европа. Изпълнявани договори: 1) мобилност на студенти и персонал от ВУ между програмни държави: договори № 2019-BG01-КА103-062086 и № 2018-1-BG01-КА103-047374; 2) мобилност на студенти и персонал от ВУ между програмни и партниращи държави: договор № 2019-BG01-КА107-062101;

- Проект № DTP2-048-1.2. WOMEN IN BUSINESS „Насърчаване на предприемачеството сред младите жени в Дунавския регион", съфинансиран по програма INTERREG Danube Transnational, Приоритетна ос 1 „Иновативен и социално ангажиран Дунавски регион“. Водеща организация е Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна (РАПИВ), България. Проектът има за цел да стимулира млади жени с иновативни идеи за стартиране и развиване на собствен бизнес да реализират пазарен успех, като се повишат техните компетенции за бизнес и социални иновации чрез създаване на центрове за женско предприемачество и разработване на иновативни модели на обучение.

- Проект № DTP1-1-045-3.1 "Citywalk - Към отговорни енергийни места: създаване на пешеходни градове в региона на река Дунав" по Програма за транснационално сътрудничество "Дунав" 2014-2020. Водеща организация е Scientific Research centre Bistra Ptuj, Словения. Проектът подпомага градовете от региона на река Дунав да намалят емисиите, шума и да станат по-безопасни, по-добри места за живеене, чрез увеличаване на ролята на микса на мобилност в градския транспорт като ходене и колоездене;

- Проект № 2018-1-SK01-КА203-046330 "Подобряване на качеството на образованието в публичната администрация – RAQUALITY" по Програма Еразъм+, КД2, „Стратегически партньорства“. Водеща организация е NISPAcee, Словакия. Проектът цели да подкрепи

промените в областта на образованието по публична администрация в съответствие с болонските стандарти чрез:

- Насърчаване на европейското сътрудничество в осигуряването на качество с оглед разработване на съпоставими критерии и методологии.

- Насърчаване на значимите европейски измерения на висшето образование, особено по отношение на развитието на учебните програми, междуинституционалното сътрудничество, мобилностите и интегрираните програми за обучение, обучението и научните изследвания, в областта на висшето образование по публична администрация, които, към настоящия момент, не са напълно адаптирани в Словакия и новите държави-членки на ЕС.

- Проект № 2018-1-CY01-KA203-046879 "Подобряване на уменията и компетенциите на изследователите от висшите училища в управлението на данните и целостта на изследванията с цел увеличаване на капацитета за сътрудничество в академичните среди ENREAC-HEI". Водеща организация е G.G. EUROSUCCESS CONSULTING LIMITED, Кипър. Проектът има за цел да развие и да тества набор от курсове за придобиване на изследователски умения, които да дадат възможност на студентите от бакалавърски и магистърски програми възможността да повишат уменията и компетенциите си в управлението на изследванията, откритите изследователски техники, което ще повиши тяхната конкурентоспособност на пазара на труда;

- Проект № 543651-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPCR (2013 – 5071 / 001 – 001) „SEHSI - Регионално устойчиво развитие въз основа на еко-хуманно, синергично взаимодействие“ - Водеща организация е Технологичният университет във Виена, Австрия. Проектът се фокусира върху разработването на иновативна учебна програма за обучение на това ново поколение специалисти на позитивните промени в регионалното развитие;

- Проект № 2017-1-PL01-KA203-038820 „Достъпно обучение по Web съдържание – AWCAT“. Водеща организация е Akademia Finansow I Biznesu Vistulauczelnia Niepanswowa, Полша. Проектът ще допринесе за модернизацията на системата на висшето образование в Европа и ще работи в посока повишаване качеството на обучение във висшите учебни заведения, като попълва съществуващата пропаст в университетските курсове за студенти по компютърни науки;

- Проект №2019-1-BG01-KA203-062530 „Достъп до университети за хора с увреждания - ATU“. Водеща организация е ВСУ "Черноризец Храбър с партньори университети и неправителствени организации от Италия, Чехия и Полша. Проектът има за цел да разработи всеобхватен и адаптивен модел на услуги за подкрепа на студенти с увреждания.

- Проект "Инициативи на Студентски съвет към ВСУ" по договор №: Д19000458ВН/26.03.2019 г. с Община Варна по програма "Младежки дейности" – за закупуване на активи за тактическа подготовка на студентите в професионално направление "Национална сигурност" и за обособяване на арт пространство на територията на ВСУ, организиране на кариерно изложение, организиране на курсове по комуникативни умения и фотография.

12.2. Университетът е получател на дарения от трети лица, както следва:

12.2.1. Финансираня по договори за безвъзмездна финансова помощ, свързани с амортизируеми активи и получени като компенсация за извършени разходи:

- Предоставено финансиране от Фонд „Руский мир“, Москва, Русия, за популяризирането на руския език, който е национално достояние на Русия и важен елемент на руската и световната култура, и подкрепа на програмите за изучаването му в Руската федерация и в чужбина. С получените средства се провежда Международна квалификационна школа, закупуват се дълготрайни материални активи и се обезпечават текущата дейност на създадения Руски център към ВСУ „Черноризец Храбър“.

12.2.2. Финансирания, получени като компенсация за извършени разходи: няма такива през текущия период.

При получаване на безвъзмездна финансова помощ ВСУ, в качеството си на бенефициент, предприема всички необходими действия, за да гарантира добросъвестно управление и изпълнение на условията и правилата, упоменати в сключените договори за безвъзмездна помощ.

Условията за получаване на безвъзмездна помощ представляват извършване на разходи или покупка на активи, в съответствие с планираните дейности и точно спазване на бюджета на конкретния проект.

В случаите, когато финансирането е обвързано с дълготрайни материални или нематериални активи, приход се признава пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението.

Дарения, получени като компенсация за извършени разходи се признават за приход през периода на получаването им.

През отчетния период са възстановени суми по следните проекти:

- Програма "Еразъм +" по договор № 2017-1-BG01-KA103-036018 и № 2017-1-BG01-KA107-036039 – 2 хил.лв., представляващи неусвоени средства по студентска мобилност, поради намаляване броя на желаещите студенти за мобилност с цел обучение.

12.3. Предоставени дарения без условия:

Даренията от български и чужди юридически и физически лица са посочени в Правилника за устройството и дейността на ВСУ „Черноризец Храбър” като част от източниците на финансиране на университета.

Тези дарения се ползват за образователната, научноизследователската и художественотворческата дейност на университета.

Въз основа на сключени договори през 2019 г., са получени дарения, отразени като текущ приход за периода, в размер на 75 хил.лв.

12.4. Размерът на получените под формата на дарения средства и активи е, както следва:

<i>Дарения (финансираня)</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
<i>В началото на периода, в т.ч.:</i>	206	251
От правителството	203	248
От трети лица	3	3
<i>Получени през периода, в т.ч.:</i>	873	855
От правителството	721	746
От трети лица	152	109
<i>Върнати през периода, в т.ч.:</i>	2	48
На правителството	2	48
На трети лица	-	-
<i>Признати през периода, в т.ч.:</i>	709	852
От правителството	559	743
От трети лица	150	109
<i>В края на периода, в т.ч.</i>	368	206
От правителството	363	203
От трети лица	5	3

12.5. С полученото финансиране по договори за безвъзмездна финансова помощ, се предоставя икономическа изгода, свързана с подобряване на образователната и научноизследователската дейност, повишаване на квалификацията на академичния и административния състав, осъществяване на връзка между обучение и бизнес, подобряване на системата за управление във ВСУ „Черноризец Храбър”.

Размерът на безвъзмездно получената помощ от правителството и трети лица във връзка с дарения, получени под условие, е 776 хил.лв.

13. Лизинг

Към 31.12.2019 г. ВСУ „Черноризец Храбър” не е наемател и наемодател по договори за финансов лизинг.

Университетът е наемател по договори за експлоатационен (оперативен) лизинг на недвижими имоти във връзка с осъществяване на образователната дейност - земя и сгради в гр.Варна и гр.Смолян, части от сгради в гр.София, гр.Монтана, в гр.Кюстендил. Наетите имоти в гр.Варна и гр.Смолян са собственост на свързаното лице "Академичен парк 2020" АД и се използват за осъществяване на основната дейност на Университета.

ВСУ предоставя под наем зали в сградата, във връзка с проведени мероприятия за образователна, научна и художественотворческа дейност на външни организации. Отчетените приходи за текущия период са в размер на 5 хил.лв.

14. Търговски и други задължения

Към датата на годишния финансов отчет университетът няма дългосрочни задължения, получени заеми и кредити.

Текущите задължения са следните:

- Задължения към клиенти по аванси - представляват авансово внесени такси за обучение;
- Задължения към доставчици – платени през м. януари 2020 г.;
- Задължения към предприятия от група – платени през м. януари 2020 г.;
- Данъчни задължения - свързани с начислен ДДС и данък по ЗДДФЛ през м.декември 2019 г., както и данък върху разходите по чл.204 от ЗКПО, начислен през 2019 г. Сумите са преведени към републиканския бюджет съгласно законоустановените срокове.
- Осигурителни задължения - начислени през м.декември 2019 г. и преведени към републиканския бюджет през м. януари 2020 г.;
- Задължения към персонала – начислени задължения по компенсирани отпуски; дължими суми към подотчетни лица и извършено преизчисление на годишна база на данък по ЗДДФЛ, платени през м. януари 2020 г.

Задължения	2019 г.			2018 г.		
	Сума на задължението (хил.лв.)	В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)	Обезпечение	Сума на задължението (хил.лв.)	В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)	Обезпечение
I. Получени аванси от клиенти	10			618		
II. Задължения към доставчици, в т.ч.:	98			62		
1. Задължения към предприятия от група	17			19		
2. Задължения към трети лица	81			43		

III. Задължения към бюджета, в т.ч.:	640			225		
1. За данък върху добавената стойност	3			2		
2. За други данъци	469			68		
3. Осигуровки	168			155		
IV. Задължения към персонала, в т.ч.:	563			868		
1. За възнаграждения	1			-		
2. За компенсируеми отсъствия	561			867		
в т.ч. за осигуровки по компенсируеми отсъствия	90			138		
3. За подотчетни лица	1			1		
V. Други задължения, в т.ч.	174			-		
1. Други кредитори	174			-		
Всичко сума на задълженията	1 485			1 773		

15. Приходи

15.1. Приходи според техния характер, признати през периода:

Категория приходи	Приход - стойност (хил.лв.)	
	2019 г.	2018 г.
Приходи от оперативна нетърговска (нестопанска) дейност, в т.ч.:	11 018	10 310
1. Приходи от образователни услуги и научно-изследователска дейност	10 309	9458
2. Приходи от финансиране, в т.ч.:	634	816
2.1. За амортизируеми активи	31	20
2.2. Като компенсация за минали разходи или загуби	603	796
3. Приходи от дарения без условие, в т.ч.:	75	36
3.1. За амортизируеми активи	-	-
3.2. За неамортизируеми активи	6	4
3.3. За текущи разходи	69	32
Приходи от продажби на стоки, в т.ч.:	39	46
Приходи от продажби на учебници, книги и други	39	46
Приходи от извършването на услуги, в т.ч.:	132	97
Приходи от такси за общежитие	121	93
Приходи от консултантски и други услуги	11	4
Други приходи, в т.ч.:	181	11
Приходи от продажба на дълготрайни активи	20	-
Приходи от научноизследователска дейност	-	4
Приходи от неустойки и обезщетения	3	1
Приходи от други продажби	6	6
Приходи от застрахователни обезщетения	152	-
Приходи от лихви, в т.ч.:	4	20
По разплащателни и депозитни сметки	4	20
Приходи от положителни разлики от промяна на валутни курсове	56	120
Други финансови приходи, в т.ч.:	4 998	-
Приходи от предприятия от група	4 998	-
Обща сума на приходите:	16 428	10 604

15.2. Приходи според клиентите, признати през периода:

<i>Категория</i>	<i>Приход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Приходи от реализация на свързани лица	4 999	6
Приходи от реализация на трети лица	11 429	10 598
Обща сума на приходите:	16 428	10 604

15.3. Сума на отчетените приходи, които **не са получени** до датата на финансовия отчет:

Размерът на отчетените, но не получени приходи е несъществен, спрямо общия размер на получените приходи във ВСУ.

16. Разходи

16.1. Същност на отчетените разходи за оперативната дейност през периода, както следва:

16.1.1. Същност на отчетените административни разходи за оперативна **нестопанска дейност**

<i>Категория административни разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за материали	734	880
Разходи за външни услуги	1 990	2 230
Разходи за възнаграждения	6 666	7 287
Разходи за осигурителни вноски	901	939
Разходи за амортизации	95	120
Други оперативни разходи	748	944
Общо оперативни разходи:	11 134	12 400

Значими по своя характер административни разходи (отразени по своята същност в горната таблица), са както следва:

Разходи за материали

<i>Разходи за материали</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за горива	539	660
Канцеларски материали и консумативи	100	64
Рекламни материали	30	61
Активи под стойностния праг на същественост	25	52
Други оперативни разходи	40	43
Общо разходи за материали	734	880

Разходи за външни услуги

<i>Разходи за външни услуги</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за абонамент и копирни услуги	231	190
Разходи за застраховки	5	10
Разходи за комуникации и комунално обслужване	452	560
Разходи за консултантски и други професионални услуги	31	60
Разходи за одит	13	9

Разходи за наем	760	741
Разходи за реклама	66	85
Разходи за текущ ремонт	61	63
Други оперативни разходи	371	512
Общо разходи за външни услуги	1 990	2 230

Разходи за персонала

<i>Разходи за персонала</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Възнаграждения - щатни	5 998	6 441
Компенсиреми отпуски	159	309
Осигуровки - щатни	852	861
Осигуровки върху компенсируеми отпуски	30	59
Възнаграждения - извънщатни	509	537
Осигуровки - извънщатни	19	19
Общо разходи за персонала	7 567	8 226

Други оперативни разходи

<i>Други оперативни разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за стипендии и студентски награди	58	229
Разходи за командировки	557	585
Разходи за данъци и такси	3	10
Други оперативни разходи	130	120
Общо други оперативни разходи	748	944

16.1.2. Същност на отчетените разходи за оперативна стопанска дейност

<i>Категория разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за материали	115	19
Разходи за външни услуги	154	54
Разходи за възнаграждения	10	11
Разходи за осигурителни вноски	2	2
Разходи за амортизации	1	1
Други оперативни разходи	57	61
Общо оперативни разходи:	339	148

Значими по своя характер разходи (отразени по своята същност в горната таблица), са както следва:

Разходи за материали

<i>Разходи за материали</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за горива	110	5
Канцеларски материали и консумативи	4	3
Активи под стойностния праг на същественост	1	11
Общо разходи за материали	115	19

Разходи за външни услуги

<i>Разходи за външни услуги</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за абонамент	1	1
Разходи за комуникации и комунално обслужване	89	4
Разходи за консултантски и други професионални услуги	1	-
Разходи за наем	53	46
Разходи за текущ ремонт	1	-
Други оперативни разходи	9	3
Общо разходи за външни услуги	154	54

Разходи за персонала

<i>Разходи за персонала</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Възнаграждения	10	11
Компенсиреми отпуски	-	-
Осигуровки	2	2
Осигуровки върху компенсируеми отпуски	-	-
Общо разходи за персонала	12	13

Други оперативни разходи

<i>Други оперативни разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Отчетна стойност на продадените стоки	22	25
Други оперативни разходи	35	36
Общо други оперативни разходи	57	61

16.1.3. Същност на отчетените общи разходи за оперативна дейност – от нестопанска и стопанска дейност

<i>Категория разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи за материали	849	899
Разходи за външни услуги	2 144	2 284
Разходи за възнаграждения	6 676	7 298
Разходи за осигурителни вноски	903	941
Разходи за амортизации	96	121
Други оперативни разходи	805	1 005
Общо оперативни разходи:	11 473	12 548

16.1.4. Сума на отчетените разходи, които **не са платени** до датата на финансовия отчет:

Размерът на отчетените, но не платени разходи е несъществен, спрямо общия размер на платените разходи от ВСУ.

16.2. Същност на отчетените финансови разходи през периода

<i>Категория финансови разходи</i>	<i>Разход - стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Разходи от отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	8	11
Разходи по апортна вноска	-	851
Други финансови разходи – обезценка на вземания	1 063	401
Други финансови разходи – банкови комисионни	33	42
Общо финансови разходи:	1 104	1 305

17. Ефекти от промените във валутните курсове

17.1. Сума на валутните курсови разлики, включени във финансовия резултат за периода

<i>Валутни разлики</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>2019 г.</i>	<i>2018 г.</i>
Положителни (приход)	56	120
Отрицателни (разход)	8	11
Нетен резултат от курсови разлики	48	109

Дата: 21.05.2020 г.

Съставител: .....

(Румяна Константинова Жекова)

Ръководител: .....

(доц.д-р Красимир Александров Неделков)

